



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**  
**Рев 2314/2020**  
**11.06.2020. године**  
**Београд**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Мишковић адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8298/2019 од 24.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 11.06.2020. године, донео је

**РЕШЕЊЕ**

**НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ** одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8298/2019 од 24.10.2019. године.

**ОДБАЦУЈЕ СЕ** као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8298/2019 од 24.10.2019. године.

**Образложење**

Пресудом Првог основног суда у Београду П 12449/18 од 18.06.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћених месечних износа припадајуће пензије, за период од марта 1999. године до октобра 2018. године, исплати износ од 2.631.104,74 динара са припадајућом законском затезном каматом од тренутка доспелости сваког појединачног потраживања. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован приговор апсолутне ненадлежности суда. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му тужени накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8298/2019 од 24.10.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 12449/18 од 18.06.2019. године у ставу првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013 - УС, 74/2013 - УС, 55/2014 и 87/2018, у даљем тексту: ЗПП).

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса, или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Према ставу 2. истог члана о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана, одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Правноснажном пресудом одбијен је у целости тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му исплати новчане износе на име неисплаћене пензије - за период почев од марта 1999. године до јуна 2015. године, због застарелости потраживања, а за период од јула 2015. године до октобра 2018. године, због непостојања разлике између пензије коју је тужена требало да му исплаћује као кориснику права на старосну пензију, признатог решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Приштина бр. 181/1 од 02.06.1998. године, и пензије која му је у наведеном периоду исплаћивана на Косову почев од 16.09.2002. године.

Тужилац, позивајући се на пресуду Европског суда за људска права од 17.04.2012. године, донету у случају Грудих против Србије (представка бр. 31925/08) и на пресуду Врховног касационог суда Рев 974/2012 од 07.03.2013. године, посебну ревизију изјављује ради уједначавања судске праксе.

Питање застарелости новчаног потраживања тужиоца, у смислу члана 376. Закона о облигационим односима који је примењен у овом спору, није ни било постављено у предмету Грудих против Србије пред Европским судом за људска права. Због тога побијана другостепена пресуда, у погледу оцене застарелости тужиоцевог потраживања не одступа од става израженог у наведеној одлуци Европског суда за људска права, а сагласна је са ставом тог суда из одлуке у предмету Скендери и други против Србије (представка бр. 15090/08) - да је рок застарелости предвиђен чланом 376. Закона о облигационим односима законит и да тежи легитимном циљу, обезбеђењу правне сигурности и заштите потенцијалних тужених од застарелих потраживања. Пресуда Врховног касационог суда Рев 974/2012 од 07.03.2013. године, на коју се тужилац позива у ревизији, донета је у спору у којем тужени није истакао приговор застарелости потраживања, па се зато не ради о различитим судским одлукама донетим у истоветним чињенично-правним ситуацијама, због чега би о тужиоцевој ревизији требало одлучивати као о посебној ревизији - ради уједначавања судске праксе.

Према Закључку усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 27.06.2017. године, у споровима ради накнаде материјалне штете због неисплате пензија лицима са територије Косова и Метохије узима се у обзир (умањује) новчани износ који је тужилац примао од стране међународне управе на тој

територији. Овај Закључак донет је у вршењу надлежности Врховног касационог суда предвиђене чланом 31. став 2. Закона о уређењу судова - ради јединствене судске примене права. Побијана другостепена пресуда у делу којим је правноснажно одбијен захтев за накнаду штете настале неисплаћивањем пензије у периоду од марта 1999. године до октобра 2018. године, не одступа од означеног закључка, имајући у виду да извршене исплате (без обзира да ли се ради о пензији или некој другој врсти накнаде) представљају обештећење за штету насталу неисплаћивањем пензије која је тужиоцу призната решењем туженог.

Из наведених разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Према члану 403. став 3. ЗПП ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој правној ствари поднета је 30.07.2018. године и као вредност предмета спора означен је износ од 3.675.000,00 динара. Поднеском од 24.12.2018. године тужбени захтев је смањен на износ од 2.423,535,70 динара, о ком је одлучено првостепеном пресудом, донетом 18.06.2019. године. Другостепена пресуда донета је 24.10.2019. године. На дан подношења тужбе 1 евро је, према средњем курсу Народне банке Србије износио 118.0447 динара, па вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде представља динарску противвредност од 20.530,66 евра.

Како вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, ревизија тужиоца није дозвољена.

Сходно изложеном, на основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија  
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић